

ADY ENDRE

1919. január 27-én, 100 évvel ezelőtt meghalt Ady Endre. Az elsőkhöz tartozik, akiknek temetéséről mozgóképfelvétel készült. Állami gyászszertartás járt neki, „a nemzet temette el”, olvashatjuk Csinszka levelében, amit a gyors eltemetés magyarázataként Ady édesanyjának küldött. Egy nemzet búcsúzott tőle, mert éppen lehetett: sem egy évvel azelőtt, sem egyel azután nem kaphatott volna állami temetést. Életműve nem volt ellentmondásoktól mentes, kortársai és az utókor megítélése sem az. Mégis furcsa, hogy halála után 100 évvel hiányolnunk kell az egymásnak ellentmondó, egymással vitatkozó, de mindenképpen szövegeket értelmező Ady-monográfiákat, ehelyett szentenciákat olvashatunk a költő hovatarozásairól. Furcsa, de előrelátható volt, Lengyel Menyhért már a Nyugat Ady-számában figyelmeztetett erre: „Igazi író számára kevés feladat annyira komplikált és nehéz, mint egy jó Ady életrajz. Életének külső körvonalaiából, a verseiből, s a környezetből, melyben élt, még inkább: Magyarország mai és múlt évszázadbeli életéből sok becses vonást lehet összegyűjteni, melyekből úgy – ahogy rekonstruálni lehet majd ezt a tüneményt – de nehéz lesz megörökíteni az ezerarcú lelket, mely bujdosott s felbukkant megint, mint a fény és árny játéka a természetben...”

A rovatunkban helyet kapott négy tanulmány az újraértelmezéshez nyújt kapaszkodókat. Nem visszaemlékezések, hanem előtanulmányok egy új Ady-monográfiához.

